

## Abstrakt

Sú to približne tri desaťročia, čo sa v súvislosti so sociokultúrnym obratom v geografii začali objavovať „nové“ prístupy k štúdiu regiónu. Z perspektívy tzv. novej regionálnej geografie región nepredstavuje naturálne danú priestorovú jednotku ani významovo prázdnu konštrukciu analýzy priestorovej organizácie spoločnosti. „Nový“ regionálny geograf vníma regióny ako dynamické sociálne konštrukcie naviazané na kolektívne vedomie. Z tohto pohľadu predstavuje výskum regiónov štúdium sociálnej organizácie priestoru. Zatiaľ čo má výskum priestorovej (geografickej) organizácie spoločnosti v českej geografii pomerne bohatú tradíciu, o výskume sociálnej organizácie priestoru (druhej strany vzájomného vzťahu priestor–spoločnosť) podobné konštatovanie vysloviť nemožno. I napriek tomu, že aj v Česku postupne narastá počet akademikov, ktorí sa zaujímajú o proces inštitucionalizácie regiónov, tj. o to, ako a prečo sú regióny konštruované/dekonštruované ako súčasť spoločenského života, je tuzemský výskum sociálnej organizácie priestoru stále iba vo svojich začiatkoch.

Predkladaná dizertačná práca má predstavovať relevantný príspevok k súčasnej diskusii problematiky sociálnej organizácie priestoru a inštitucionalizácie regiónov. Pri skúmaní inštitucionalizácie regiónov je využívaný koncept regionálnej identity, ktorý umožňuje regióny uchopiť ako komplexné sociopriestorové procesy obsahujúce niekoľko vzájomne previazaných dimenzií. V dizertačnej práci vychádzam zo zrejme najznámejšieho konceptu regionálnej identity, ktorý bol vytvorený geografom Anssim Paasim.

Práca je organizovaná do dvoch základných celkov. Prvá časť uvádza jednotlivé publikačné výstupy, ktoré vytvárajú obsah druhej časti práce. Okrem teoreticko-metodologickej diskusie problematiky regionálnych identít obsahuje charakteristiku súboru predkladaných štúdií a súhrnnú záverečnú diskusiu. Samotný monotematický súbor štúdií prezentuje výskum viacerých dimenzií regionálnych identít rôznych geografických mierok, pričom je zameraný na regionálne identity inštitucionalizované v priestore severného Slovenska. Výskum regionálnych identít rôznych typov a geografických mierok inštitucionalizovaných na danom území na jednej strane umožňuje hľadanie určitých pravidiel v „živote“ (inštitucionalizácii) regiónov všeobecne, na strane druhej prináša množstvo jedinečných informácií o sociálnej organizácii priestoru na tomto území, ktoré môžu byť využité pri konkrétnych rozhodovacích procesoch. Práca tak prispieva nielen k diskusii problematiky sociálnej organizácie priestoru a jej zákonitostí, ale odpovedá i na otázky súvisiace so špecifickou sociálnou organizáciou priestoru severného Slovenska.